

Svensk bank har billigste puljepension

Puljepensioner er et nemt og tilgængeligt pensionsprodukt, men selv små prisforskelle kan over mange år få meget stor betydning for din pension.

Puljepension er et pensionsprodukt for dig, der vil tage stilling til så lidt som muligt, når du investerer i en privat pensionsopsparring.

“Med puljepension skal du udelukkende tage stilling til, hvilket risikoniveau du ønsker dine penge investeret inden for, så håndterer banken alt, hvad der har med strategi og løbende risikostyring at gøre,” siger chefkonsulent i Forbrugerrådet Tænk Lars Baadsgaard.

Prisen for, at det er så nemt et investeringsprodukt, er til gengæld, at mange af bankerne i testen ifølge Lars Baadsgaard tager alt for høje priser for at håndtere puljepensionen, selv om der også er fordele ved produktet.

Med en puljepension har du ikke et depot med værdipapirer i din netbank, hvilket for nogle forbrugere kan være en fordel.

“Det kan opleves som stressende at have et

depot med værdipapirer, fordi man måske ikke kan lade være med at følge med i, hvordan de enkelte værdipapirer klarer sig på værdipapirmarkederne. Den mulighed er der ikke, når man investerer via en puljepension,” siger Lars Baadsgaard.

Bankerne vil rigtig gerne sælge disse pensionsprodukter til forbrugere, for bankerne tjener rigtig gode penge på dem.

Hvad er en puljepension?

Puljepensionen er et investeringsprodukt, hvor banken i en puljeordning har købt en række aktier, obligationer med videre og lagt disse i en værdipulje.

Ønsket med puljepensionen er, at din investerede formue vokser, men som investor har du stadig risikoen for kursfald og tab på de værdipapirer, der er i puljeordningen. Værdipapirerne er dog adskilt fra bankens egen formue, så skulle

banken gå konkurs, vil du få værdipapirerne udleveret. På den måde er der ingen risiko.

Puljepensionen er ikke kun en måde at investere på – det er samtidig et pensionsprodukt. Det vil sige, at investeringen er låst, indtil du når pensionsalderen, og til gengæld får du nogle forskellige skattemæssige fordele.

Pensionspuljen vokser med det, som forbrugeren løbende

sætter ind på opsparingen, og pensionspuljens størrelse ændres af det afkast eller tab, som er forbundet med investeringerne.

Omkostninger og gebyrer trækkes løbende som en procentdel af pensionspuljen – uanset om pensionspuljen giver tab eller gevinst.

Banker har også andre investerings- og pensionsprodukter end netop puljepensionen.

“Så det er også et produkt, hvor du helt klart vil møde interesse fra banken, når du henvender dig. Og når først du har valgt en puljepension, får du opdateringer hvert kvartal, og ellers er det ikke noget, man behøver at bruge energi på,” siger Lars Baadsgaard.

Mange dyre puljepensioner

Forbrugerrådet Tænk Penge har testet, hvad puljepensionerne koster i banken, og de bliver vurderet ud fra disse omkostninger.

“Vi ser på omkostningerne i stedet for de historiske afkast på puljepensionerne, fordi et historisk afkast ikke siger noget om et fremtidigt afkast. Til gengæld ligger omkostningerne mere fast, og omkostningerne har meget stor betydning for, hvor meget du som forbruger får ud af din puljepension, når du bliver pensionist,” siger Lars Baadsgaard.

Prisen for at have en puljepension bliver målt i årlige omkostninger i procent (ÅOP). Det betyder, at du årligt betaler en procentdel af din investering til banken, for at den varetager puljepensionen. Er ÅOP på en procent, og du har investeret for 100.000 kroner, betaler du 1.000 kroner om året.

“Det betyder også, at du ikke skal have penge op af lommen, når du går ind til banken og siger, at du gerne vil have en puljepension. Og banken vil naturligvis hellere fokusere på det potentielle afkast og din risikoprofil, end de vil fortælle om, hvad du skal betale for puljepensionen, og det kan derfor være nemt at glemme, at det her ikke bare er en service fra bankens side. Det er et dyrt bankprodukt, hvor omkostningerne hvert år gør dit afkast mindre. Det skal man være bevidst om,” siger Lars Baadsgaard.

Prisen for puljepensionerne fra de ti banker i

testen går fra 0,61 procent i ÅOP til 2,24 procent i ÅOP alt efter beløbet investeret og risikoprofil.

“Alle puljepensioner med en pris på over 1,00 procent i ÅOP bør man overveje meget nøje. Forbrugerrådet Tænks råd er, at du går efter en puljepension på under eller meget tæt på 1,00 procent. Ellers spiser omkostningerne simpelthen for stor en del af din investering,” siger Lars Baadsgaard.

Kun Handelsbanken og Sydbank tilbyder omkostninger, der er under eller lige i nærheden af de 1,00 procent.

Svensk bank er billigst

Handelsbanken er en svensk bank, der har filialer i Danmark, og denne bank lægger sig klart i front i testen af puljepensioner.

Samlet set får banken bedømmelsen ‘meget god’ med en samlet bedømmelse i procent på 89 og tildeles derfor også ‘Bedst i test’.

Springet ned til nummer to i testen er langt, for her kommer Sydbank ind med en samlet bedømmelse på 56 procent.

“Det er sjældent, at vi i de finansielle test ser en enkelt bank eller udbyder, der skiller sig så meget ud fra de øvrige i testen, men Handelsbanken har simpelthen bare nogle priser på deres puljepensioner, der adskiller sig positivt fra alle de andre banker i testen,” siger Lars Baadsgaard.

Deres puljepension med lav risiko har en ÅOP, der er meget tættere på den halve end på den hele procent, og for en saldo på 650.000 kroner og lav risiko er Handelsbankens ÅOP helt nede på 0,55 procent.

“I forhold til konkurrenterne er det meget lavt. I mange tilfælde er det den halve pris, og i forhold til Fynske Bank er de 0,55 procent hos

Handelsbanken næsten en tredjedel af de 1,59 procent, som Fynske Bank tager,” siger Lars Baadsgaard.

Han konkluderer, at der er langt mellem pengeinstitutter, der kan tilbyde forbrugeren investering via pensionspuljer til en fair pris.

“Langt de fleste pengeinstitutter er alt for dyre, når det gælder pensionspuljeinvestering, og det er da også ganske bemærkelsesværdigt, at den klart billigste bank i testen er en svensk bank,” siger Lars Baadsgaard.

Omkostningerne er vigtige for din pension

Grunden til, at Forbrugerrådet Tænk Penge i den grad fokuserer på omkostningerne, er, at de har stor betydning for, hvor meget du har i pension til dig selv. Nye beregninger foretaget af Forbrugerrådet Tænk Penge har belyst, hvor stor en forskel på henholdsvis 0,50 og 1,50 procent i ÅOP betyder konkret for en pensionsopsparring.

En person på 50 år, som har en eksisterende opsparing på 500.000 kroner og yderligere betaler 25.000 kroner om året indtil pensionsalderen som 68-årig, har en opsparingsformue, der er ca. 152.000 kroner større, hvis ÅOP er på 0,5 procent i stedet for 1,50 procent. Der er taget højde for skat af pensionsafkast og inflation i eksemplet.

Forskellen i eksemplet minder meget om den konkrete forskel, der er på priserne hos Han- ▶

Derfor afhænger prisen af risikoprofil

Det, du skal betale til bankerne for din puljepension, afhænger til dels af, hvor stort et beløb du investerer i puljepensionen, og i særdeleshed af, hvilken risikoprofil du vælger.

Den helt korte forklaring på, hvorfor priserne stiger, når risikoprofilen stiger, er, at bankerne har et større arbejde med værdipapirerne, når det er en højere risiko.

Værdipapirer med lav risiko kan i højere grad passe sig selv og kræver mindre risikostyring end de værdipapirer, hvor risikoen er højere. Mere risikofyldte værdipapirer kan også have en tendens til at blive handlet oftere af banken, hvilket øger de samlede årlige omkostninger.

Desuden vil der være flere aktier end obligationer, desto større risikoen er, og aktier kræver også mere opmærksomhed fra bankens side end obligationer.

delsbanken og Fynske Bank for puljepension med lav risiko, så selv om procenttallene i skemaet umiddelbart ser små ud, så får de relativt små forskelle i procent stor betydning i kroner og øre på den lange bane.

Lars Baadsgaard kan godt undre sig over, at det kan lade sig gøre at have så store prisforskelle, og at det ikke får flere forbrugere til at flytte sig.

“Tænk, hvis der var en tankstation, hvor du kunne tanke benzin til fem kroner literen. Ingen ville jo nogensinde køre til en anden tankstation end den. Ja selv hvis benzinen kostede syv kroner literen, ville den udkonkurrere alle de andre tankstationer. Men sådan er det ikke, når det gælder de finansielle produkter. Prisforskellene er voldsomt store, men det får ikke mange forbrugere til at flytte sig, for modsat benzinen er de finansielle produkter komplicerede - og realiseringen af den besparelse, man kan opnå, ligger langt ude i fremtiden. Pensionen kan derfor af nogle forbrugere opleves som mindre vedkommende,” siger Lars Baadsgaard.

Men fordi omkostningerne trækkes af det positive eller negative afkast på investeringer-

Gode råd til puljepensionen

- Husk altid at få oplyst ÅOP-tallet (årlige omkostninger i procent), inden du beslutter dig for en bestemt pensionspuljeordning.
- Gå efter en ÅOP, der ikke er meget højere end 1,00 procent.
- Hvert år bør du sikre dig, at omkostningerne – altså ÅOP-tallet – ikke er steget. Stiger ÅOP, giver det anledning til, at du stiller spørgsmål til din bankrådgiver og undersøger andre billigere muligheder.
- Sidste års afkast kan du ikke bruge til at vurdere næste års afkast. Men du kan årligt undersøge, om afkastet ligger på minimums markedsafkastet.
- Hvis sidste års afkast ligger under markedsafkastet, giver det anledning til, at du stiller spørgsmål til din bankrådgiver.
- Du kan spørge din bankrådgiver, hvilket såkaldt benchmark og størrelsen af dette det er rimeligt at sammenligne med.
- Hvis du ikke kan finde oplysninger om ÅOP i din netbank, så bed din bankrådgiver om at få oplyst tallet.
- Spørg din bankrådgiver, om der er andre og billigere måder end pensionspuljer at få investeret din private pensionsopsparing på.

Det burde være muligt for banken at oplyse om pensionspuljens resultat sammenlignet med det tilsvarende markedsafkast.

ne, er det ikke en pris, som forbrugerne nødvendigvis tænker over, at de betaler til banken.

“Det ville nok forholde sig helt anderledes, hvis man i december fik et girokort på 10.000 kroner, som skulle betales inden 14 dage, som betaling for ens puljepension. Nu trækkes pen-

gene, så ens afkast bliver det mindre - eller hvis der har været tab på investeringerne, bliver tabet endnu større. Du betaler omkostningerne, uanset om der er gevinst eller tab på dine investeringer. Banken får sine penge uanset hvad,” siger Lars Baadsgaard. ■

Sådan har vi gjort → Forbrugerrådet Tænk Penge har gennemført en test af 11 pengeinstitutters pensionspuljer. Testen omfatter de største banker og derudover nogle mellemstore og mindre banker og sparekasser. Vi har til testen indhentet data fra pengeinstitutternes offentligt tilgængelige omkostningsmålere på pengeinstitutternes hjemmesider.

Omkostningerne i form af gebyrer, provisioner, handelsomkostninger og andre omkostninger, som forbrugeren betaler til pengeinstituttet for at købe sig ind i en pensionspulje, er i fokus.

Afkast optræder ikke i testen, fordi historiske afkast ikke fortæller noget om fremtidige afkast, og det er det fremtidige afkast, der er interessant for forbrugeren, når pensionspuljer

skal vælges. Omkostningsniveauet, som det er i dag, kan derimod forventes at holde i minimum nogle år frem i tiden, da vores test viser en generel tendens til, at omkostningsniveauet ikke ændres så ofte af pengeinstitutterne.

ÅOP (årlige omkostninger i procent) er udgangspunkt for bedømmelsen af pensionspuljer i ni forskellige scenarier fordelt på forskellig opsparat sum og forskellige risikoniveauer. Risikoniveauerne i denne test er defineret af Forbrugerrådet Tænk Penge ud fra aktieandel.

Risikoniveauerne afviger fra de enkelte pengeinstitutter ved at have en større eller mindre aktieandel i forhold til de enkelte pengeinstitutter. ÅOP fra pengeinstitutternes omkostningsmålere korrigeres i de tilfælde, hvor

pengeinstituttets oplyste aktieandel adskiller sig fra den aktieandel, Forbrugerrådet Tænk Penge har defineret som værende lav, middel eller høj. Korrektionen beregnes ved en lineær interpolation. Korrektionen skyldes, at pengeinstitutterne ikke har en ens vurdering eller holdning til, hvilken aktieandel der svarer til f.eks. middel risiko. Det er de korrigerede ÅOP tal, der oplyses i testskemaet.

Casepersonen er en 50-årig pensionsopsparer med et pensions-tidspunkt ved det 68. år og en udbetaling over 15 år fra en ratepension. Det er ikke så afgørende, når du læser testen, om du f.eks. er 40 eller 55 år.

Samlet bedømmelse vægtes: Hver af de i alt ni investeringssituationer i skemaet vægtes med 11,11 procent.

Forbrugerrådet Tænk Penge anbefaler:

Bedst i test Vi tildeler et 'Bedst i test' til **Handelsbanken**. Handelsbanken har målt på ÅOP de laveste omkostninger i samtlige scenarier, vi har testet. Ingen pengeinstitutter i testen er bare tæt på Handelsbankens lavere omkostninger for pensionspuljer.

ÅOP-tallene i testskemaet indeholder ikke de såkaldte indirekte handelsomkostninger. Dette betyder, at omkostningsniveauet for pengeinstitutterne i testen ville have været generelt højere, såfremt denne type omkostninger var medregnet og oplyst af pengeinstitutterne. Det er vores klare vurdering, at rangeringen i testskemaet alligevel giver et retvisende billede for dig som forbruger i forhold til dit valg af pensionspuljer, idet ÅOP indeholder langt de fleste af omkostningerne.

Placering	Handelsbanken Bedst i test	Samlet bedømmelse	Samlet bedømmelse, pct.	Saldo 150.000 kr.						Saldo 400.000 kr.						Saldo 650.000 kr.					
				Lav risiko		Middel risiko		Høj risiko		Lav risiko		Middel risiko		Høj risiko		Lav risiko		Middel risiko		Høj risiko	
				Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.	Beregnet ÅOP	Beregnet omkostninger i kr.
1	Handelsbanken Bedst i test	▲▲	89	0,61%	919	0,95%	1.432	1,29%	1.942	▲▲											
2	Sydbank	●	56	1,19%	1.785	1,49%	2.235	1,76%	2.640	●											
3	Vestjysk Bank	●	53	1,26%	1.890	1,61%	2.421	1,78%	2.674	●											
4	Arbejdernes Landsbank ¹	●	51	1,20%	1.800	1,53%	2.300	1,70%	2.550	●											
5	Ringkjøbing Landbobank	●	50	1,23%	1.848	1,60%	2.394	1,98%	2.964	●											
6	Spar Nord Bank	●	48	1,56%	2.340	1,66%	2.490	1,74%	2.610	●											
7	Danske Bank ²	●	47	1,44%	2.158	1,68%	2.513	1,81%	2.714	●											
8	Nordea	●	44	1,38%	2.063	1,65%	2.475	1,90%	2.850	●											
9	Den Jyske Sparekasse ³	●	43	1,39%	2.079	1,66%	2.496	1,74%	2.604	●											
10	Fynske Bank	▼	38	1,59%	2.379	1,66%	2.497	1,74%	2.607	●											
	Jyske Bank ⁴	–	–	1,46%	2.190	1,84%	2.760	2,24%	3.360	▼											

1. Arbejdernes Landsbank oplyser, at banken har et maksimalt administrationsgebyr på 5.000 kr., hvilket betyder, at

ÅOP falder ved en saldo over 667.000 kr. 2. Alle ÅOP-tal er beregnet af Forbrugerrådet Tænk ud fra oplysninger, der er

tilgængelige på Danske Banks hjemmeside. Danske Bank har ikke bekræftet disse omkostninger.

3. Alle ÅOP-tal er beregnet af Forbrugerrådet Tænk ud fra oplysninger, der er tilgængelige på Den Jyske Sparekasses

hjemmeside. Den Jyske Sparekasse har ikke bekræftet disse omkostninger.

4. Jyske Bank oplyser, at banken anbefaler puljer til kunder med op til 200.000 kr. i pensionsopsparing. For større

beløb anbefaler banken et andet produkt - Jyske Investering. Jyske Bank indgår derfor ikke i testens

samlede bedømmelse. Banken bedømmes udelukkende i de tre casesituationer med en saldo på 150.000 kr.

Alternativer til puljepension

Høje omkostninger hos banken kan æde af din pensionsopsparing, og der er alternative veje til pension via investering.

Bliv klogere på at investere selv

Forbrugerrådet Tænk Penge har i 2020 bragt en føljeton i seks afsnit om at investere selv. Føljetonen er samlet i sin egen udgivelse på magasinets hjemmeside, og der kan du hente den samlede føljeton som en pdf.

Se hele føljetonen om investering på www.penge.taenk.dk

Grundlæggende er der intet i vejen for, at banker tager sig betalt for at håndtere dine investeringer i en puljepension, men Forbrugerrådet Tænk Penges pointe er, at testen viser, at prisen hos banker typisk er for høj.

Hvis du vil spare penge ved at vælge et alternativ til puljepensionerne, vil det typisk kræve et eller andet engagement fra din side i forskellig grad.

“Der findes ikke et produkt, hvor du kan få

nogen til at håndtere dine investeringer til pensionen, uden at de tager sig betalt for det. Men der er alternativer til bankens puljepension, hvor betalingen er mindre,” siger Lars Baadsgaard.

Egne værdipapirkøb

Fordelen ved at styre sine investeringer til pensionen selv er, at du ikke har nogen udgifter til rådgivning eller betaler nogen for at håndtere pensionsopsparingen. De eneste udgifter, du har, er de relativt lavere omkostninger, der er forbundet med køb og salg af værdipapirer.

Ulempen er, at det kræver både tid og viden om investering. Både i opstartsfasen kræver det tid og engagement og i vedligeholdelsen af investeringerne.

Investering via investeringsforeninger

Det kræver kun begrænset viden om investeringer at investere via en investeringsforening. Foreningen samler værdipapirer for dig og minder på den måde om bankernes puljepension. Du skal eller kan ikke styre detaljer om investeringen, men det kræver, at du selv undersøger markedet for investeringsforeninger.

Forbrugerrådet Tænk Penge har i nummer 63 testet investeringsforeninger med globale aktier. Du kan som abonnent læse magasinet på penge.taenk.dk

Uafhængig investeringsrådgiver

Det koster penge at bruge en uafhængig investeringsrådgiver, men omkostningen er typisk langt lavere end den pris, der skal betales som løbende årlige omkostninger i procent hos banken. Rådgiveren hjælper dig til at finde en investeringsmetode og investeringer, som passer til dig, og du handler selv værdipapirerne. Det giver dig en del styring over investeringsstrategien, men du behøver ikke omfattende viden om investering. Dog kræver det noget tid, da du selv skal foretage handler og løbende følge op på investeringen – eventuelt sammen med rådgiveren.